

BELI PAPIR –nacrt za Digitalnu valutu “Lazar”

Član 20. Zakona o digitalnoj imovini Republike Srbije (“Sl. glasnik RS“, br. 153/2020), u daljem tekstu Zakon, definiše sadržinu belog papira:

Izdavalac je dužan da obezbedi da beli papir sadrži sve informacije o izdavaocu i inicijalnoj ponudi koja omogućava kupcima/investitorima da donesu informisanu odluku koja se odnosi na kupovinu/ulaganje u digitalnu imovinu i razumeju rizike vezane za inicijalnu ponudu i digitalnu imovinu koja se nudi. Beli papir obavezno sadrži sledeće podatke i informacije:

1. podatke o izdavaocu, uključujući i glavne učesnike u dizajniranju i razvoju digitalne imovine;
2. detaljan opis razloga za inicijalnu ponudu i namene sredstava prikupljenih inicijalnom ponudom
3. podatke o digitalnoj imovini koja se nudi, uključujući detaljan opis prava i obaveza koji proističu iz digitalne imovine, podatke o sekundarnom trgovanju digitalnom imovinom, kao i podatke o količini (broju jedinica) digitalne imovine koja se nudi, odnosno o načinu određivanja količine digitalne imovine koja se nudi;
4. detaljan opis uslova inicijalne ponude, uključujući i detaljan opis svih posebnih uslova inicijalne ponude koji važe za različite kategorije sticalaca, posebno u pogledu digitalne imovine koju stiču izdavalac i sa njim povezana lica, i prag uspešnosti (ako postoji);
5. opis rizika vezanih za izdavaoca, digitalnu imovinu, inicijalnu ponudu digitalne imovine i sprovođenje projekta koji se odnosi na tu imovinu
6. detaljan opis tehničkih procedura na osnovu kojih se vrši izdavanje digitalne imovine
7. detaljan opis procedura i tehnologije koji se primenjuju radi očuvanja sigurnosti novčanih sredstava i digitalne imovine prikupljene putem inicijalne ponude
8. opis procedura koje obezbeđuju ispunjenje obaveza u vezi sa sprečavanjem pranja novca i finansiranja terorizma
9. primenjivi propisi i nadležnost sudova

U skladu sa napred navedenim u Nacrtu belog papira izdavalac ističe:

1. podaci o izdavaocu, uključujući i glavne učesnike u dizajniranju i razvoju digitalne imovine

Izdavalac digitalne valute Lazar je fizičko lice, državljanin Republike Srbije, Vladimir Pavićević (1955), magistar ekonomskih nauka

Stručno obrazovanje

Ekonomski fakultet u Kragujevcu je završio 1978. godine (broj diplome 3098 od 25.11.1978. godine), a zatim magistrirao 1981.godine na Ekonomskom fakultetu u Beogradu (broj diplome 27-25/81 od 09.06.1981. Zvanje Brokera je stekao u Beogradu- Savezna komisija za hartije i finasijsko tržište (diploma br. 279.4.15/96 od 26.06.1999.godine).

Radna aktivnost:

-Oktobar 1978. godine – septembar 1979.godine – Industrija kablova Svetozarevo

(današnja Jagodina)

-1979.-1984. godine – asistent na Univerzitetu u Beogradu

-1984.-1987. godine – radnik u Industriji kablova Svetozarevo

-1987.-1990. godine – sekretar za privredu i društvene delatnosti u SO Svetozarevo
(današnja Jagodina)

-1990.-2000.godine – osnivač, vlasnik i direktor preduzeća za promet lekova na malo (apoteke i apotekarske ustanove) i veliko (veledrogerije) i fabrike za proizvodnju lekova za humanu upotrebu „Jagodina lek“a.d.Jagodina.

-Od 2000.godine do danas se, kao fizičko lice bavi trgovanjem hartija od vrednosti, i radi kao samostalni savetnik na raznim projektima. Intenzivno se bavi naučno - istraživačkom analizom savremene ekonomske teorije i ekonomske politike i na njima zasnovanih ekonomskih ideologija. Oblast istraživanja je teorijsko-metodoloških analiza, pre svega, makroekonomija - globalna ekonomija, sa naglaskom na: sagledavanje novca kao globalne robe, analiza globalnih finansijskih kriza na globalizovanom finansijskom tržištu i kreiranje novih finansijskih instrumenata. Autor je više desetina naučnih radova i knjiga iz napred navedenih oblasti.

Otac trojice sinova

Hobi- kao numezmatičar bavi se kompletiranjem sopstvene zbirke svih izdatih hartija od vrednosti u Srbiji u periodu 1876.-2001.godina.

Digitalni – virtuelni prikaz Lazar-a (Лазар-а) kao digitalne valute u obliku zlatne kovanice, dizajnirao je Lazar Pavićević. U razvoju digitalne imovine, po njenom definisanju i oblikovanju izdavalac je sa grupom svojih saradnika u okvirima sadržaja koji daje Zakon, koristio i implementirao sva do sada pokazana pozitivna iskustva u razvoju kripto valuta – pre svega Bitcoin-a. Sa druge strane određivanje emisije vrednosti jednog komada digitalne velute Lazar u visini 0,001 dinar tj.pariteta 1:1000 prema dinaru (RSD), ili početnom kursu 1 Lazar = 0,001RSD, se zasniva na delovanju poznatih objektivnih ekonomskim zakonitostima ponude i potražnje svake pa i „Lazar“ digitalne valute kao punog znaka prometne vrednosti roba i usluga. Napominjem da je u praksi prva transakcija sa bitcoinom izvršena 2009.godine kupovinom 5.050 bitcoina za 5,02USD, tj. u odnosu 1USD=1000bitcoina.

2. detaljan opis razloga za inicijalnu ponudu i namene sredstava prikupljenih inicijalnom ponudom

Glavni razlozi za inicijalnu ponudu se mogu svrstati u dve grupe: opšti-sistemske i lični razlozi.

Opšti, sistemski razlozi se sastoje u sledećem:

a) Ekonomska teorija i ekonomska politika, su već od 1970-e godine dokazale da su dotadašnje ekonomske teorije i ekonomske politike pogrešne. To se posebno odnosilo na verovanje u sve

mogućnost tržišta – tačnije da tržište kreira, stvara i afirmiše robe. Ova ideologizacija je još uvek prisutna u praksi. Zato izdavalac nastoji da u praksi, kroz kreiranje digitalne valute „Lazara“ pokaže da SVAKI PROIZVOD SAM STVARA SVOJE TRŽIŠTE na kome se realizuje kao roba.

b) Druga velika zabluda ekonomske teorije i na njoj zasnovane ekonomske politike zasnivala se i još uvek se zasniva, na ubeđenju da PROMETNU VREDNOST ROBA određuju, pre svega, proizvodne vrednosti roba. Praksa i stanovište samog izdavaoca je to nešto više čak od modela tzv. MONETARISTIČKE ekonomije. Izdavalac veruje da je KONTROLA TRŽIŠTA zasnovana na kontroli prometnog oblika roba-NOVCA, a ne vrednosti roba, realnost u kojoj živimo.

c) Postojeća restriktivna kreditno-monetarna politika u R.Srbiji od 2001. do danas, zasniva se na dominantnom fiksnom kursu dinara. Ujedno je dinar postavljen kao moneta sa sopstvenom PROCENJENOM VREDNOŠĆU i precenjenom vrednošću prema ključnim valutama-US dolaru, evru, švajcarskom franku i dr. Takva ekonomska politika je stvorila idealne uslove da se kreira nova VALUTA u digitalnom obliku. Oblik nije toliko bitan, već sadržaj nove digitalne valute „Lazar“ koja bi u praksi trebala da se afirmiše bez ograničenja koje dinar kao moneta ima u smislu zamrzavanja CENOVNO – VALUTNIH odnosa;

d) Dinar kao moneta je striktno administrativno kreiran novac. Digitalna valuta „Lazar“ – će nasuprot tome da se sa podcenjenom sopstvenom emisionom vrednošću u odnosu na dinar, po ubeđenju izdavaoca, afirmisati na tržištu. Tačnije, ona će na tržištu potvrditi svoju emisionu vrednost i to mnogostruko uvećanu, kroz kreiranja svog tržišta. Kao i svaki proizvod to se postiže isključivo kroz odnose PONUDE i TRAŽNJE za „Lazarom“ kao digitalnom valutom.

Lični razlozi su vezani za :

- Osnovni najvažniji lični razlog za kreiranje digitalne valute je profesionalni izazov, to je prilika koju je zakonodavac dao izdavaocu da u okviru zakonske regulative, može da se iskaže na ovom novom tržištu, i pokaže svoje znanje i sposobnost u novom okruženju i pod novim uslovima. Za Izdavaoca je ovo u praksi potvrda svega što je Izdavalac u svojoj profesionalnoj delatnosti i pisao i što danas radi.
- Drugi razlog je sadržan o ličnom mišljenju izdavaoca da postoje više negativnih sadržaja u kreiranju i razvoju tzv. „kripto valuta“. Činjenica je da se radi o skrivenom ne transparentnom procesu, da isti znači negaciju novca (i valuta) kao ekonomskih kategorija. Upotreba istih ih postavlja kao ne društvenu i ne ekonomsku kategoriju zasnovanoj na pogrešnom shvatanju novca kao ekonomski nastale i razvijene kategorije – tzv. “Kripto valute” se u tom smislu postavljaju kao puko sredstvo plaćanja i prebijanja dugova, što je pogrešno i besmisleno. Otuda se tzv.“kripto valute“ vezuju i „guraju“ u prodavnice i kompanije, umesto da se iste strateški vezuju za građane. Uostalom, „san svake robe i usluge“ je da se realizuje u novcu, bio i ostao to da današnjih dana.
- Treći Ekonomski motiv, zarada na ovom projektu, je za Izdavaoca sporedan motiv, ali nužan kao merljiv tržišni dokaz da je rad na projektu bio uspešan, svrsishodan i društveno koristan. Dokaz za to je i relativno skromna nominalna vrednost celokupne emisije u vrednosti od 65.254 eura ili 7.700.000,00RSD. Izdavalac je svestan da će po oglasu, samo deo ove ukupne emisije biti realizovan u novcu u maksimalnom iznosu od 3.000.000 dinara.

- Logično je zakonodavac postavio i pitanje namene novca prikupljenog izdavanjem digitalne valute „Lazar“. Manji, tačnije neznatan deo troškova Izdavaoca biće vezan za nadoknadu osnovnih nastalih troškova vezanih za izradu, oglašavanje i reklamu digitalne valute „Lazar“. Ostali veći deo ove sume biće namenjen za nadoknadu troškova izdavanja još nekoliko digitalnih valuta. Drugi korak se odnosi na finansiranje aktivnosti radi stvaranja uslova za pružanje usluga, povezanih sa digitalnom imovinom u skladu sa Zakonom o digitalnoj imovini.

3. podatke o digitalnoj imovini koja se nudi, uključujući detaljan opis prava i obaveza koji proističu iz digitalne imovine, podatke o sekundarnom trgovanju digitalnom imovinom, kao i podatke o količini (broju jedinica) digitalne imovine koja se nudi, odnosno o načinu određivanja količine digitalne imovine koja se nudi

-Digitalna imovina u obliku digitalne valute pod imenom „Lazar“ se izdaje u ukupnoj količini od 7.700.000.000 pojedinačnih, unificiranih i istovetnih komada. Kurs ove valute je vezan za zvanično sredstvo prometa u Republici Srbiji – dinar, i određen je u visini od 0,001RSD za jedan (pojedinačan) komad ove digitalne valute (valute u digitalnom obliku). Ukupni nominalni iznos izdate valute „Lazar“, u skladu sa napred navedenim iznosi 7.700.000 RSD (tj. 65.254 evra u dinarskoj protivvrednosti).

Naziv digitalne imovine	Ukupna količina emitovane digitalne imovine	Kurs Digitalna imovina	Vrednost emisije digitalne imovine
		/RSD	
Lazar	7.700.000.000 jedinica		7.700.000RSD
		1Lazar=0,001RSD	

Ova digitalna valuta će se nuditi na prodaju putem oglasa u štampanim i elektronskim medijima, u količini koja je umanjena od ukupne količine digitalne valute „Lazar“. Reč je o nadoknadi usluga sticaocima digitalne imovine licima koja „rudare“ ovu digitalnu imovinu po osnovu Zakona o digitalnoj imovini, član 28. stav 2. U skladu sa napred iznetim, definisan je način određivanja digitalne valute-imovine koja se nudi. On se sastoji u sledećem:

- od ukupnog broja izdatih jedinica digitalne valute – „Lazar“ od 7.700.000.000 jedinica za proces tzv. „rudarenja“ je predviđeno izdvajanje i prenos istih na sticaoce u količini do 2.200.000.000 jedinica ;
- U cilju širenja tražnje za DVL izdavalac će do 2.500.000.000 jedinica ove valute pripisati novim korisnicima DVL bez naknade tzv. „Lazareva česma“.
- za slobodan upis i prodaju po osnovu upisa izdavalac je izdvojio 3.000.000.000 jedinica DVL.

Takozvano „sekundarno trgovanje“ digitalnom imovinom biće moguće kada se konstituišu i počnu sa radom pružiocima usluga povezanih sa digitalnom imovinom u skladu sa čl. 3, stav prvi, tačke 1-9 Zakona o digitalnoj imovini. U skladu sa članom 29, stavom 5.

Izdavalac će na svojoj internet prezentaciji obavještavati o početku i toku sekundarnog trgovanja sa digitalnom imovinom- pre svega o postignutoj – realizovanoj kupoprodajnoj ceni DVL.

4. detaljan opis uslova inicijalne ponude, uključujući i detaljan opis svih posebnih uslova inicijalne ponude koji važe za različite kategorije sticalaca, posebno u pogledu digitalne imovine koju stiču izdavalac i sa njim povezana lica, i prag uspešnosti (ako postoji);

Načinom određivanja količine digitalne imovine koja se nudi, već opisan u skladu sa Zakonom, (članom 20.,stav 2.,tačkom 3), već su u mnogome objašnjeni posebni uslovi inicijalne ponude koji važe za različite kategorije sticalaca – po osnovu tzv.“rudarenja“ i prodaje putem oglašavanja i sticanja digitalne valute bez naknade i DVL koju stiče izdavalac. Izdavalac nije u odnosu povezanih lica u skladu sa odredbama Zakona o digitalnoj imovini. Što se tiče određivanja tzv.praga uspešnosti inicijalne ponude – ako postoji, mišljenje Izdavaoca je da je zakonodavac sa pravom to naglasio tzv. prag uspešnosti po mišljenju izdavaoca ne postoji u smislu njegovog kvantitativnog određivanja. Izdavalac ističe da je zakonom predviđena uspešnost tzv.primarne emisije upisa naslova svojine u realnom sektoru. Zahvaljujući specifičnosti digitalne valute kao imovine i tržištu datog neograničenim domenima, omogućeno savremenim telekomunikacionim tehnologijama i potreba za pređašnjim određivanjem ovog praga uspešnosti, je prestala. Ako bi i postojao, to bi bilo određeno isključivo mišljenjem i stavom Izdavaoca digitalne valute – više kao lični stav i teorijska mogućnost koja bi, u slučaju postojanja, bila neracionalna i besmislena. Izdavalac smatra, da pored inicijalne ponude za digitalnom valutom „Lazar“, je relevantno samo formiranje tražnje, u većem ili manjem obimu. Taj proces će otpočeti nakon završene primarne emisije DVL od strane izdavaoca. Polazni osnov je bio napred izneti stav, stim što je prednost data tzv.“rudarenju“ i širenju tražnje za ovom digitalnom valutom „Lazar“, dodeljivanjem iste bez nadoknade sticanjem novčanih sredstava putem prodaje istih

5. Opis rizika vezanih za izdavaoca, digitalnu imovinu, inicijalnu ponudu digitalne imovine i sprovođenje projekta koji se odnosi na tu imovinu

U skladu sa čl.20 st.3 Zakona o digitalnoj imovini zakonodavac propisuje odredbu da „Beli papir obavezno sadrži upozorenje o rizicima karakterističnim za kupovinu/ulaganje u digitalnu imovinu koja je predmet inicijalne ponude“.

Rizik za izdavaoca, izdavalac je svestan težine i odgovornosti posla da među prvima, krči put izdavanju digitalnih valuta. Na drugoj strani, u slučaju neuspeha, taj rizik bi bio potvrđen kao realna činjenica. Nerazvijenost finansijskog tržišta u Srbiji, kao činjenica, postojanje mnogobrojnih potencijalnih investitora u Srbiji, koji imaju osnovni izazov – gde i kako uložiti sopstveni novac, potreba da se domaća moneta dinar uloži u valutu kao čuvara tzv. „vrednosti“, niske kamatne stope u bankama kao realnost i drugi ekonomski i vanekonomske faktori, drastično smanjuju rizik vezanih indirektno za Izdavaoca – tj. direktno vezanih za uvećanim formiranjem tražnje za digitalnom valutom. Rizik Izdavaoca je gotovo ravan nuli, jer je on pre samog izdavanja, imalac i korisnik svih 100% jedinica

digitalne valute „Lazar“, na strani ponude za ovom digitalnom valutom. Na isti način se može tretirati i 100% vrednosti digitalne imovine, tj. digitalne valute „Lazar“. Tek će oformljenjem tražnje da se formira relevantna tržišna cena DVL, a sa njom se potvrđuje da li je rizik bio realan, tj. da li uopšte postoji. Što se tiče rizika vezanih za rizik za realizaciju digitalne imovine, rizik je takođe minimalan. I taj mali rizik je smanjio Zakonodavac pružanjem više mogućnosti za dopunu, ispravku i alternativni način zakonitog završetka u već započetom procesu izdavanja digitalne imovine. Samim tim i rizik za samo sprovođenje projekta koji se odnosi na tu imovinu je minimalan, po oceni Izdavaoca.

Ako Izdavalac ispuni zakonski zadate uslove koji se odnose na izdavanje digitalne valute, sam nadzorni organ ima isti interes kao i Izdavalac i svi potencijalni imaoци digitalne imovine – da taj projekat zaživi, razvije se i uspe, kao deo tržišne privrede. Takođe je zakonodavac dao imaoциma i korisnicima digitalne imovine status poznatih poverilaca u sličaju da dođe do likvidacije društva koja posreduju u pružanju usluga sa digitalnom imovinom i koja imaju obaveze po osnovu digitalne imovine (član 14., stav 8.Zakona). Republika Srbija, Narodna banka Srbije, Komisija za hartije od vrednosti i drugi nadležni organi i organi javne vlasti (član 15., stav 1. Zakona), ne garantuju za vrednost digitalne imovine, oni ne snose odgovornost za bilo koju eventualnu štetu i gubitke koje korisnici i drugi imaoци digitalne imovine koje mogu imati prilikom obavljanja transakcija sa digitalnom imovinom. Rizik za nadzorne i državne organe, praktično ne postoji. Iako je rizik mali zakonodavac izričito predviđa zaštitu potencijalnih investitora, obavezom pružanja usluga sa digitalnom imovinom da, pre uspostavljanja odnosa sa korisnikom digitalne imovine, istog obavesti o rizicima obavljanja transakcija sa digitalnom imovinom. Isto tako, zakonodavac štiti interese potencijalnih investitora koji su investirali u digitalnu imovinu (član 21., stav 1., Zakona), definišući i konkretnu odgovornost Izdavaoca digitalne imovine, obavezujući ga da ovaj beli papir ne sadrži pogrešne, netačne ili podatke koji mogu da dovedu u zabludu te potencijalne investitore. Prenormiranost zakonodavca u ovom delu odgovornosti usmerena na smanjenju rizika potencijalnih investitora je svakako poželjna i opravdana. Izdavalac može samo tome da doda da su interesi i rizici Izdavaoca i potencijalnih investitora zajednički, i međusobno interesno uslovljeni. To se posebno odnosi na realizaciju inicijalne ponude digitalne valute „Lazar“ koju će izdavalac nuditi po privilegovanoj emisioj ceni od 0,001RSD po jedinici, tj.utvrđenom minimalnom obračunskom kursu 1 Lazar = 0,001RSD. Otuda u slučaju postojanja rizika kod ulaganja u digitalnu valutu „Lazar“, sam potencijalni investitor određuje i visinu svog sopstvenog rizika, kupovinom većeg ili manjeg broja jedinica digitalne valute „Lazar“. Uprkos svemu gore navedenom, Izdavalac je dužan da, u skladu sa zakonskom odredbom o sačinjavanju Belog papira, istakne upozorenje o rizicima vezanih za kupovinu – ulaganje u digitalnu imovinu, kao sastavnog dela ovog Belog papira na koji zakonodavac upozorava:

U tom smislu izdavalac daje sledeće UPOZORENJE

1. Izdavalac digitalne valute „Lazar“ upozorava potencijalne investitore digitalne valute „Lazar“, na postojanje isključenja odgovornosti nadzornih i drugih organa javne vlasti (član 15.,stav 1.,Zakona), za eventualni gubitak i štetu nastalom pri obavljanju transakcija

sa digitalnom imovinom.

2. Preporučuje potencijalnim investitorima u digitalnu valutu „Lazar“, da se pre ulaganja obrate za savet Pružaocima savetodavnih usluga u vezi sa digitalnom imovinom. (videti čl. 5 i 55 Zakona).

Iako je zvanični monetarni kurs digitalne valute „Lazar“ određen paritetom 1:1000 prema RSD i (1 Lazar = 0,001RSD), kao zvaničnoj moneti u Republici Srbiji, postoji teorijski rizik od promena vrednosti digitalne valute „Lazar“ zavisno od promene vrednosti samog dinara kao monete u Republici Srbiji. Dinar je kao važeći novac u Srbiji, već skoro dve decenije novac sa 2-3 puta većom – administrativno određenom sopstvenom vrednošću. Takođe je precenjena njegova vrednost prema svim ostalim valutama (dolaru, evru, šfrs, i dr.). Zato višestruko podcenjena emisiona vrednost DVL, dodatno smanjuje rizik ulaganja u ovu digitalnu valutu. Davalac je mišljenja da, u skladu sa napred iznetim, DVL treba (biće), digitalna valuta kao tzv. „čuvar vrednosti“. Iz napred iznetog razloga da je dinar precenjen niti dinar niti ostale tzv. „čvrste“ valute ne mogu biti, niti su čuvari vrednosti. Umesto rizika investitori stižu realnu šansu da na kratak rok uvećaju svoju novčanu imovinu u konverziju iste u digitalni oblik imovine DVL, a na dugi rok da očuvaju realnu vrednost te imovine. To se posebno odnosi na uvoznike koji kupovinom i prodajom DVL mogu ostvariti više dinara, a samim tim kupiti više konvertibilnih valuta potrebnih za uvoz roba i usluga.

6. Detaljan opis tehničkih procedura na osnovu kojih se vrši izdavanje digitalne imovine

Dematerijalizacija hartija od vrednosti kao finansijskih instrumenata i novca kao specifične hartije u robno-novčanom prometu, omogućila je tzv. www – VocLol web kao globalna informaciona struktura. Hartije su otišle u prošlost, a njih su zamenili zapisi o njima. U isto vreme, fizički prostor-tržište, gde se suočavaju ponuda i tražnja za njima je, po sadržaju i načinu funkcionisanja, zamenio telekomunikacioni sistem. Lokalni prostor zamenio je tzv. GLOBALNI prozor vidljiv u celom svetu, na takozvanom online principu.

Iz napred iznetih razloga korišćenje WEB-a koji se zasniva na tehnici hiperteksta koji omogućava direktan prelaz na drugu WEB stranicu koja sadrži tražene informacije, bez obzira na kojoj se geografskoj lokaciji ta stranica nalazi, je idealna informaciona baza za kreiranje valute „Lazar“ u digitalnoj formi. Pored toga WEB je najpopularniji servis na internetu u oblasti publikovanja, komunikacije i elektronskog poslovanja.

Bez obzira na napred izneto za upoznavanje sa sadržajem procesa kreiranja i prodaje digitalne imovine, koriste se i štampani mediji, koji imaju takođe veliki značaj u oblasti informisanja.

7. Detaljan opis procedura i tehnologije koji se primenjuju radi očuvanja sigurnosti novčanih sredstava i digitalne imovine prikupljene putem inicijalne ponude

Saradnja sa platnom organizacijom koja već obavlja poslove platnog prometa predstavlja osnovni strateški korak u obezbeđenju novčanih sredstava. Na drugoj strani izdavalac je izradio sopstven SOFTVER, na neutralnoj tehnologiji, koja omogućava istovremen prenos novčanih sredstava

uplatioca i smanjenje digitalne valute prodavca iste i obratno, kreiranjem modifikovanog softvera koji se već upotrebljava u bankama (bankomati), među građanima (platne kartice) u elekumunikacionim preduzećima (uplata za povećanje impulsa – tzv. PRIPEJD plaćanja) i dr.

Sa druge strane svaki investitor u digitalnu valutu „Lazar“ u svakom momentu putem svog individualnog USER NAME– a i PASSWORDA–a imaće u mogućnost da ima 24–časovni uvid u stanje svojih računa - digitalne imovine – valute „Lazar“.

Što se tiče kriptografskih ključeva isti su kreirani u skladu sa tzv. „HEŠ“-a-tehnologijom po principu sažimanja – opšteg ključa izdavaoca i ličnog ključa investitora. Oba ključa se zasnivaju na određenom broju brojeva izdavaoca i investitora u DVL.

8. „Opis procedura koje obezbeđuju ispunjenje obaveza u vezi sa sprečavanjem pranja novca i finansiranja terorizma“

Fizičko lice u svojstvu izdavaoca digitalne imovine nije obveznik praćenja pokušaja pranja novca u svrhu finansiranja terorizma (po čl. 4. Zakona o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma). Izdavalac ima indirektnu-društvenu i moralnu obavezu preduzimanja mera i radnji usmerene za sprečavanje i otkrivanja pranja novca i finansiranja terorizma. Na drugoj strani, Izdavalac digitalne valute „Lazar“ je direktno vezan za obveznike koji imaju obavezu da po čl.4 preduzimaju mere i radnje usmerene na sprečavanje, prikrivanja i sprečavanje pranja novca radi finansiranja terorizma. U tom smislu izdavalac stupa u direktne kupoprodajne odnose sa investitorima koji svoje obaveze realizuju preko banaka, ovlašćenih menjača, institucija elektronskog novca, platne institucije i preko javnog poštanskog operatera, sa uključivanjem imalaca i korisnika digitalne imovine u sekundarno trgovanjem sa digitalnom valutom „Lazar“ sa brokersko – dilerskih društvima i pružiocima usluga povezanih sa digitalnom imovinom ova veza se udvostručuje. Izdavalac DVL se tako nalazi u tzv. „SENDVIČU“ između napred navedenih obveznika praćenja, otkrivanja i sprečavanja pranja novca i investitora u DVL. U skladu sa napred iznetom činjenicom o relativno skromnoj emisiji digitalne imovine, u protivvrednosti izražene u evrima od oko 66.000 evra, izdavalac će kao i napred spomenuti obveznici, preduzimati mere i radnje vezane za poznavanje i praćenje potencijalnih investitora u slučajevima da njegova jedna ili više međusobno povezanih transakcija premašuje iznos od 1.000evra – tj. od dinarske protivvrednosti tog valutnog iznosa. Ovu obavezu izdavaocu digitalne valute olakšava činjenica da je izdavalac digitalne valute „Lazar“ direktni primalac novčanih iznosa na svom računu, a na drugoj strani napred navedeni obveznici (od banaka do javnog poštanskog operatera) pri transferu novca za primarnu kupovinu digitalne valute „Lazar“, već sprovode obavezu praćenja pokušaja pranja novca za potrebe finansiranja terorizma. Izdavalac digitalne valute „Lazar“ prilikom izdavanja ove valute vrši evidentiranje svih kupaca digitalne imovine. U tom smislu svi ovi kupci su u obavezi da prilikom kupovine izdavaocu digitalne imovine dostave: lično/poslovno ime; adresu sedišta korisnika digitalne valute, jedinstveni matični broj i identifikacioni broj. Svi ovi podaci se moraju sadržati i u jedinstvenom identifikacionom registru pomenutih obveznika – banke i dr. Njih čine, kao simbole slova, brojeva i/ili simbola koje pružalaca platnih usluga utvrđuje korisniku platnih usluga i koji se u platnoj transakciji upotrbljava za nedvosmislenu identifikaciju tog normenika i/ili njegovog platnog računa.(član 2.,stav 1.,tačka 38. Zakona o pranju novca i finansiranja terorizma). Ova jedinstvena oznaka osnovne transakcije vezane za kupovinu digitalne imovine od izdavaoca digitalne valute, predstavlja kombinaciju slova i brojeva i/ili simbola koju pružalac platnih usluga utvrđuje za

platnu transakciju kupovine digitalne valute. Ista platna transakcija se formira u skladu sa pravilima rada platnog sistema, odnosno sistema za poravnanje – ili sistema za razmenu poruka koje se koriste za prenos novčanih sredstava. Taj sistem omogućava da se dođe do podataka o toku novčanih sredstava i PLATIOCU i PRIMAOUCU po određenoj platnoj transakciji (član 2.,stav 8., tačka 39. Zakona o pranju novca). Podrazumeva se da su svi podaci o identitetu investitora strogo poverljivi i softverom izdavaoca zaštićeni tzv. KRIPTOGRAFSKIM KLJUČEVIMA. Uspešnom realizacijom inicijalne ponude digitalne imovine i pojavom sekundarnog trgovanja sa digitalnom imovinom, svi podaci o imiocima i korisnicima digitalne imovine nalaze se kod pružaoca usluga povezanih sa digitalnom imovinom. Oni imaju po Zakonu o sprečavanju pranja novca i finansiranju terorizma, status obveznika što podrazumeva da isti preduzimaju radnje i mere za sprečavanje i otkrivanje pranja novca i finansiranje terorizma, a koje se preduzimaju pre, u toku i nakon vršenja transakcije ili uspostavljanja poslovnog odnosa.(član 5.,stav 1.,Zakona o pranju novca i finansiranju terorizma)

9. Primenljivi propisi i nadležnost sudova

Osnovni primenljivi propisi:

- Zakon o Narodnoj banci Srbije („Sl.glasnik RS“;br.72/2003,55/2004,82/2005)
- Zakon o finansijskom tržištu („Sl.glasnik RS“, br.,)
- Zakon o digitalnoj imovini („Sl.Glasnik RS“, br. 153/2020 od 29.12.2020.)
- Zakon o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma („Sl.Glasnik RS“ br.113/2017,91/2019 i 153/2020)
- Zakon o fiskalizaciji („Sl.Glasnik RS”,br.153/2020)
- Zakon o porezu na dohodak građana(„Sl.Glasnik RS“, br. 24/2001, 80/2002....156/2020, 6/2021)
- Zakon o privrednim društvima („Sl.Glasnik RS“, br. 36/2011, 99/2011, 83/2014, 5/2015, 44/2018, 95/2018, 91/2019.)
- Zakon o stečajnom postupku („Sl.Glasnik RS“, br. 84/2004, 85/2005.)
- Zakon o platnom prometu („Sl.Glasnik RS“,br. 3/2002, 5/2003, 4/2004, 62/2006, 111/2009, 31/2011, 139/2014.)
- Zakon o zaštiti podataka ličnosti („Sl.Glasnik RS“, br. 87/2018.)
- Zakon o računovodstvu („Sl.Glasnik RS“, br. 73/2019, 44/2021.)
- Zakon o deviznom poslovanju („Sl.Glasnik RS“, br. 62/2006, 31/2011, 119/2012, 139/2014, 30/2018.)
- Zakon o digitalnoj imovini („Sl.Glasnik RS“,br. 153/2020)
- Odluke guvernera Narodne banke Srbije u vezi sa sprovođenjem Zakona o digitalnoj imovini („Sl.Glasnik RS“,br. 49/2021)
- Zakon o elektronskim komunikacijama („Sl.Glasnik RS“,br. 60/2013, 62/2014, 85/2018.)
- Zakon o platnim uslugama („Sl.Glasnik RS“,br. 139/2014, 44/2014.)

Nadležnost sudova ugovaraju izdavalac digitalne valute „Lazar“ i kupac iste u skladu sa dogovorom i zakonom.